

Svenskt Näringslivs lines-to-take inför MC14 – 26–29 mars 2026

- WTO spelar en viktig roll för svenskt näringsliv genom att skapa stabila och förutsägbara regler för internationell handel. WTO:s regelverk gäller för alla 166 medlemsländer och används dagligen av svenska företag och skapar nödvändig förutsägbarhet och stabilitet. Samarbetet inom WTO förhindrar och tar bort handelshinder – företagen märker oftast inte att de använder systemet då fördelarna är just *frånvaron* av hinder.
- Enligt EU-kommissionens beräkningar sker majoriteten (ca 55 %) av europeiska företags handel med WTO-regler. Det är av yttersta vikt att värna det regelbaserade handelssystemet – och inte riskera ‘backsliding’ i de regler och principer som redan finns. Detta skulle få stora effekter på företagens möjlighet att verka på en global marknad.
- Organisationen är dock i stort behov av reform och det har den varit länge. Tvistlösningssystemets överprövningsorgan fungerar inte, kravet på konsensus gör det mer eller mindre omöjligt att komma överens om nya regler och avtal, och avsaknaden av effektiva regler för att råda bot på problemet med att vissa länder ger alltför stora statliga subventioner till sina företag – är några av utmaningarna. Alla är överens om reformbehovet, men inte hur reformerna ska se ut.
- Svenskt Näringsliv anser att på ministerkonferensen MC14 i Kamerun bör målet vara att medlemmarna kommer överens om en konkret färdplan framåt för reformarbetet, där frågor kring beslutsfattande, tvistlösningssystemet och *special and differential treatment* (särskild behandling och undantag för utvecklingsländer) behandlas.
- Vi välkomnar att EU:s nya förslag bidrar till att konkret starta en diskussion om reform av organisationen. En central del i EU:s förslag är viljan att införa mer flexibilitet i systemet och förändra en av WTO:s mest grundläggande principer – MFN-principen om icke-diskriminering. En diskussion om MFN-principen bör handla om efterlevnad av principen och om hur länder i högre grad öppnar upp sina marknader. WTO-medlemmar vars ekonomier har vuxit kraftigt under de senaste åren måste vidta motsvarande marknadsöppningsåtgärder.
- Diskussionen om MFN får däremot inte innebära att principen i sig sätts ut spel eller urvattnas, och heller inte öppna upp för en mer interventionistisk och case-by-case-styrd handelspolitik, vilket vi ser som en risk. Det skulle kunna ge legitimitet åt särlösningar och skapa osäkerhet för företag som är beroende av stabila regler. Kritiken mot MFN har bland annat sin grund i att WTO inte reglerar statsstöd i tillräcklig grad. Det gör att även om principen tillämpas som den ska, och alla länder sänker de tullar de ska, så blir spelplanen ändå ojämn då statsstöd, andra subventioner eller diskriminerande behandling snedvrider konkurrensen. Det 30 år gamla avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder (ASCM) bör uppdateras för att ta itu med statliga interventioner, subventioner och överkapacitet.

- Utöver reform av organisationen stödjer vi en förlängning, och allra helst ett permanentande, av moratoriet om förbudet att inte införa ”tullar” på elektroniska överföringar. Om moratoriet inte förlängs blir det fritt fram för länder att skapa system för att ta in helt nya slags avgifter, företag skulle behöva betala ”tull” på digitalt innehåll som överförs till andra länder, till exempel musik, film, spel, mjukvara, app-uppdateringar. Därför är det mycket viktigt att medlemmarna når en överenskommelse vid mötet så att dessa överföringar fortsätter vara tullfria.
- När konsensus inte kan uppnås ska WTO-medlemmar som deltar i gemensamma initiativ eller koalitioner kunna göra framsteg genom plurilaterala avtal. Medlemmarna bör hitta en väg att förankra e-handelsavtalet samt avtalet om investeringsförenkling i WTO:s rättsliga ram och implementera dessa så snart som möjligt.